

פעולת צדיק

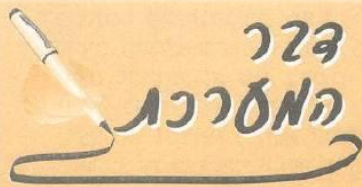
על שם מהרי"ץ זצוק"ל - גאון רבני תימן ותפארתם

"יושב בסתר עליון"...

מתולדותיו של הגאון והצדיק

מורינו ורבינו **נסים רצאבי זיע"א**

הדוע בשם "מארי נחום", ערוכים מתוך רשומות תלמידיו, ועדויות מקורביו ועפ"י מה ששמענו מפי קדשו וראינו בכתביו במלאת עשר שנים לפטירתו

229

מארכנו

גליון זה מוקדש לכבודו של הגאון המופלג רבי נסים (נחום) רצאבי זצ"ל, שהיה בקי מופלא ומופלג בכל חלקי התורה. אחד מיוחד מזקני רבני עדתינו שידע והכיר היטב מסורת ומנהגי תימן על בריים ובהבנה מעמיקה. מו"ר שליט"א גדל בבית גדול זה וינק וספג רבות מתורתו. אביו נטע בו יסודות איתנים ששרשיהם הולכים ומתפשטים בזמנינו. אם אחד שנים רבות של יובש רוחני זכינו שקם ארגון מסודר ואחראי,

מכון ובית מדרש

פעולת צדיק,

הרי מי שנתן את הכח והאפשרות למו"ר הוא אביו זצ"ל. הרנב"ן אין ספק שזכותו וזכות אבותיו מסייעת את מו"ר להוסיף תורה ודעת בקהילתו ולהשיב מורשת יהדות תימן כבראשונה. ובמלאת עשר שנים לפטירתו הורגשה החובה במכון פעולת צדיק, להגדיר ולשרטט קוים מעט מזער לדמותו של הגאון רבי נסים, ונקרא זה המאמר "יושב בסתר עליון". יען כל מהותו של רבינו היא ישיבה בסתר עליון כמו שפי' המצודות דוד בתהילים צ"א המתבודד בעבודת ד' ובעיון סתרי תורתו. כך הוא רבינו יושב ומתבודד בסתר בתורת ד'. וגם באנו לרמוז בזה על רבינו שהגם שהוא יושב בסתר. פי' נחבא אל הכלים. מ"מ גדול הוא ועליון הוא.

בעת נישואיו, והוא אמנם קיבל אותו, אך לאחר כשנה חזר לשמו הקודם, וגם חתם כך עד סוף ימיו, אעפ"י שבפי כל היה נקרא "מרי נחום", חוץ מבני משפחתו הקרובים ביותר. אמו הצדקת מרתא סלאמה נע"ג, בתו של מהריק"א, טיפחה וגידלה את האוצר שלה במסירות נפש. כראוי לבת תלמיד-חכם, יקדה בה אהבת התורה, והיתה שמחה מאד על התמדתו של בנה הקטון בלימודו. היתה יושבת על ידו ומקשיבה כשהוא עוסק בתורה, ותוך כדי כך בעבור לעודדו מפצחת בשבילו שקדים ואגוזים, ומידי פעם כשמצטרפת כמות מסוימת, נותנת לו, והוא מפסיק כדי לאכול שיוכל להמשיך ולהתחזק בגופו. ועל כגון דא נאמר אשרי יולדתו.

על אמו סיפר כי בלכתה לישון, היתה אומרת פסוקים בלי סוף, ולא פוסקת עד שנרדמת.

עידו ומשפחתו

רצאבה, עיר של חכמים ושל סופרים, ידועה למרחקים כמקום ריבוץ תורה, שממנה יוצאה הוראה בדבר ה' זו הלכה לכל סביבותיה, ובית דין קבוע בה לכל ענייני דת ודין, כולל חליצות וגיטין. עליה אמרו דורשי רשומות, רצאבה ראשי תיבות ר'ובם צ'דיקים א'נשים ב'עלי ה'וד. העיר שוכנת במחוז "גהראן", דרומית לעיר הבירה צנעא במרחק 75 ק"מ, בסמיכות לעיר דמאר המפורסמת. מוקפת חומה גבוהה ועתיקה דלתיים וברית, כעין חומת ירושלם העתיקה תובב"א. הרה"ג יחיאל נחום זצ"ל, השליח המפורסם של בית דין צנעא שהיה מחזר ובדק בכל ערי תימן וכפריה אחרי השוחטים והבודקים, הרבנים מסדרי הגיטין והקידושין וכדומה, השתומם למצוא ברצאבה תלמידי חכמים גדולים ובעלי שיעור קומה. מיד בבואו כשנשא ונתן עמהם בהלכה ובאגדה, ובפרט עם מרי נסים, תוך כדי השיעור בבית הכנסת אחרי ערבית, משך את ידיו. למחרת אירע ספק בבהמה שנשחטה, ופסקו להכשיר במעמד כל התלמידי

רגשות לבנינו הומים וגואים, כאשר אנו באים לשרטט עלי גליון, קווים לדמותו של מורינו ורבינו ועטרת ראשנו הגאון כמהר"ר נסים זצוק"ל, ששימש כראב"ד מקדש בעיר רצאבה. ידענוהו כמלאך בדמות איש מורם מעם, גדול בתורה וביראת שמים, גדול במדות תרומיות, אציל-רוח ועדין-נפש, שהאציל מהודו ומתורתו על כל הסובבים אותו, למרות שהסתיר את גדלותו והתנהג עמהם כאחד מהם. הוא היה בעל זכרון מופלג מאד מאד, איש האשכולות, ממעתיקי השמועה, ומגדולי הבקאים בכל חלקי התורה ובמסורת חכמי תימן.

שנון בתשובותיו, שולף מיד מענה לכל שואל בכל נושא בתורה, מיניה וביה, כמאן דמנחא בכיסתיה, ועל חרוב ככתבו וכלשונו. אם נספר פרטי שבחיו, יכלה הזמן והמה לא יכלו. במה נתחיל ובמה נסיים? ומה גם במסגרת המצומצמת של העלון, ובידינו נצטבר חומר כדי ספר שלם. על כן יהיו דברינו כאן מעטים, ונפתח רק צוהר קטן כמלוא מחט סדקית להציץ באורו של ענק גדול, שזיו השכינה היה נוצץ במצחו, וחכמת אדם תאיר פניו, כידוע לכל רואיו.

לידתו וילדותו

מו"ר זצ"ל נולד בעיר רצאבה בשנת ה'תרס"ט ליצירה, ב"ר"ב לשרות, וסימניך בך ל"י חילו. כבר אז ידעו נבונים לחש כי כוכב גדול עומד להאיר בעולם. יען שהוא נולד כשמסוה על פניו, זה לאות ולמופת כי תינוק זה יהא חכם גדול (עניין זה מוזכר בכמה ספרים, כגון מדבר קדמות להחיד"א מערכת גימ"ל אות י"ט, ודרכי תשובה יו"ד סימן פ"א ס"ק ס"ג. וע"ע ספר חסידים סימן תס"ג וסימן תס"ט. ואכמ"ל). שמו נקרא בישראל נסים כשם אביו, כנהוג שם לבן חביב. אמנם לאחר מכן הוא נתפרסם בשם מרי נחום, אך שם זה החליפו לו (בעלי "מזלות")

נא לשמור על קדושת הגליון, ולהקפיד לחלקו לאחר התפילה

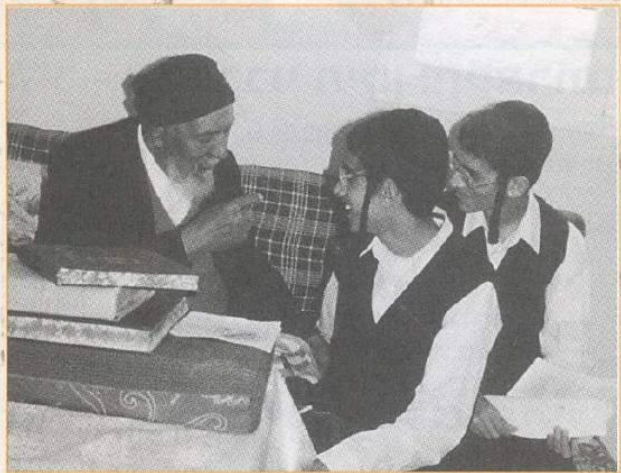
אירע ליחיא בן דוד! מה גרם לו לשטות זז אילו הייתי בכוחותי, הייתי עושה להם כבשן.

מהריק"א שלנו מפורסם כגאון בתורה, שעות. לפרנסתו כתב המון ספרים לפי דרישת הקונים, שרבים מהם מצויים עד זמנינו. הוא היה סופר מהיר, וכל המתקרב לביתו היה שומע קול חריקת הקולמוס במרוצת כתיבתו. ערך ספרים והוסיף במקצתם את הערותיו. כמורכב נותרו ממנו כמה שאלות ותשובות, ונודע לנו שיש לו גם הגהות סביב שולחן ערוך שעדיין לא הגיעו לידינו. ישב פאר על כסא ההוראה והדיינות בעיר רצאבה עד זקנה ושיבה. לשמע חכמתו כי רבה, ולנוכח הצלחתו בפתרונות סכסוכים ממנויים וכדומה, נתבקש לעבור לכהן בתפקיד זה בעי"ת צנעא, אך הוא לא אבה. נקרא לעיר ירים להכריע במחלוקת שפרצה בין חכמי המקובלים בדרום תימן, ופסק לטובת מה"ר יוסף אליהם נגד מה"ר יפת (חסן) אלטעזי (עיין בתשובותי עולת יצחק ח"ב סימן ר"ס אות ג' ד"ה מהרי"ץ). עליו אמרו "כמוהו לא קם, ולא יקום". נלב"ע בשנת ה'תרע"א לערך. בן בתו, מרי נסים דנן, שהיה אז כבן שלוש שנים, הלך בעיקבותיו, ובדרכי שאר אבותיו.

התמדתו

נסים ילד הפלא גדל ועשה חיל בתורה. מלמדיו לא טרחו הרבה. כל מה שלמד מהם השכיל והרחיב און וחיקר. מאז ובמשך כל ימי חייו, לא פסיק פומיה מגירסא, ש"ס ופוסקים, מפרשים ומקובלים, בכל מכל כל. בני הקהילה ראו ושמחו ב"עילוי" הצומח ועולה בקרבם, שלימים יתפרסם שמו לתהילה ולתפארת בכל המחוזות. הוא ואחיו הצעיר ממנו הרה"ג ישראל זצ"ל (שנלב"ע בדמי ימיו, כבן ל"ה שנה) קיבלו על עצמם הנהגה קדושה של תנאים ואמוראים, שלא לילך ארבע אמות בלא תורה. והיו הולכים שניהם יחדיו, כשהם גורסים תלמודם על פה. וכששכחו את ההמשך, עמדו על מקומם עד שזכרו. היתה לו למרי נסים תפיסה נדירה וזכרון מופלג במיוחד. כל מה שלמד וקרא, שוב לא נשכח ממנו. בור סודו שאינו מאבד טיפה בני

הרב נסים שלום היה אומר, מכל הלימודים – אין נשמתי נהנית כמו בלימוד הזהר הקדוש. ומכל התפילות – אין אצלי התעוררות כמו ב"סדר הרחמים" ביום הכפורים.

רבינו הרב"ן בשיחה תורנית עם נכדיו

זקינו מהריק"א וגדולתו

בהיות הרב נסים שלום בגיל שלוש-עשרה(!), נשא לאשה את סלאמה (בכתובתה שעודנה בדינו, זכרה בשם נעמה, אלא שאח"כ נשתנה שמה. ועיין מ"ש בס"ד בטופס כתובות שער שלישי מילוי הכתובה דף קפ"ד סעיף י"א) בתו של הראב"ד ומאריה דאתרא בעיר רצאבה וטביבותיה, הוא הגאון מהר"ר יהיא קאפח צוק"ל, בנו של הגאון מהריק"א מאריה דאתרא וראב"ד בעיר דמאר (ומחבר ספר אור תורה שעודנו בכת"י). זה האחרון הגיע תחילה לרצאבה מעיר הבירה צנעא, וכידוע שאמו של גאון עזיננו מהרי"ץ היא גם-כן ממשפחה זו. לדאבותנו יצא מן השורה וסטה מן הדרך אחד מרבני צנעא שנקרא גם-כן

חכמים אחרי שקלא וטריא, והיה הרי"נ מתפלא, כי לא הכיר מקודם בגדלותם בתורה. לאחר עניינים אלו וכיצא בהם, כמובן שלא היה לו צורך לבדוק אחרי מעשיהם. וכשהיו שואלים אותו על כך

בשאר מקומות שהגיע אליהם, היה אומר: יהודי רצאבה, מקבלי אפי שכינתא בכל יומא ויומא. [מאידך גיסא, על אנשי מקום שאמנם הוא מפורסם, אבל כשתהה על קנקניהם מצאם ריקים, התבטא בחריפות: עבדא, נהום כריסיה לא שוי, כלשון חז"ל בגיטין דף י"ב ע"א]. משפתתו נקראת בתימן "בני יהודה", על שם אבי המשפחה לפני עשר דורות. השם "רצאבי", אינו אלא כינוי על שם העיר. משפחה זו היתה העיקרית והגדולה שם, והם תושבי העיר מיום היווסדה, ושלחם היתה בית הכנסת הגדולה והנאה ביותר. מוכרים מדור דור כמדולי

תורה וחכמה. בפרט מפורסם הגאון המקובל מהר"ר שלמה בן יעקב אלרצאבי צוק"ל, שמרי נסים הוא דור חמישי ממנו. שד"ר שיצא מארץ ישראל לתימן לאסוף תרומות לשיבות, וסבב בכל גלילות תימן, אמר: בכל תימן מצאתי שני חכמים מופלגים ביותר. האחד מהם הוא מה"ר שלמה בן יעקב (השני, לא זכור לנו שמו. ברשימתו של בן משפחתו הרב שמשון מוסא יצ"ו מביא מקור שמזכיר את מהר"ר שלמה דלעל בתואר "גדול הדור").

אביו ומעלתו

אביו כה"ר נסים בכה"ר שלום זצ"ל, היה המנהיג הנערץ של הקהילה בכלל, ושל בית הכנסת הגדולה

בפרט. אף אחד לא היה מעזי להמרות את פיו. נשוא פנים גם אצל השלטונות, אמיץ כח, איש תואר, ובעל לב טוב. מתנהג בקדושה וחסידות. זריז במצוות, וביתו פתוח לרווחה. הוא גם המוחל והשוטח הראשי שבעיר. כולם היו מעדיפים להזמינו לשחוט להם, למרות שהיו שוחטים רבים בעיר, כיון שהיו אומרים שמרגישים כאשר הוא שוחט אז טעם הבשר טוב יותר. ומדוע? – כי הוא "אינו נותן עינו בבשר". טוב עין הוא יבורך.

בקי הדק היטב במסורת ובמנהגים. בעל כח ריכוז גדול, ער לכל טענות בקריאת התורה

מוריננו ורבינו נסים רצאבי זיע"א

באותו השם, ואין להחליף אותו עם מהר"י קאפח שאנחנו מדברים עליו כעת, למרות שהם בני אותה משפחה, ובליל הסדר היסב עמם בצנעא יחד, עוד בזמן מהר"ר שלמה אלקארה.

כשנודע למהר"י קאפח ראב"ד רצאבה על רוח הכפירה בסתרי-תורה שהחלה מנשבת בצנעא, בראשותו ובהדרכתו של קרובו הנז' לעיל, וזה היה כבר באחרית ימיו, שהיה כבר חלש, היה תמיה ואומר: איני יודע מה

ובתרגום, ומתקן מיד את הקורא, ואפילו בהושענות. שגיאה אחת לא תעבור ללא שירגש, כי היה מדקדק גדול ובקי בכל תנועה וקוץ. כשהגיע לשם הרה"ג ליחיא נחום, ושבת פרשת ואתחנן היתה, וקרא בתורה "ואשב בהר" כאחת, העיר לו להפסיק בין שתי התיבות. הרי"נ תיקן את עצמו מיד. לאחר מכן אמר הרי"ג, אמנם יודע הייתי שיש פסיק כמבואר בחלק הדקדוק, אלא שלא ידעתי כי אתם קוראים כפי התיגאן.

הוא היה בעל שיקול דעת ומעמיק בהבנה.
לעת הצורך היה מתבחד בעליית ביתו, לחפש
ולחטט בספרים אחת הנה ואחת הנה, לרדת
לעומקה של הלכה. שעות על גבי שעות, עד
שהוציא מסקנה מבוררת. אך בדרך כלל, היה
פוסק תכף ומיד. ולפי רוב בקיאותו, היה
מצטט את ההלכה ככתבה וכלשונו. למשל,
פסק אמת נחלבוט בבדיקת הריאה של פרה.
קראו לו, הטיט בה, וזרק מיד מפיו: נדבוק
שתי אונות או אונה ואומא על ידי בועא,

שהוא, אם בברכה אם בסיפור דברים, היתה לשומעים הרגשה ששיכנה לנגדו. אין לו צורך בהכנה מוקדמת. תחילת ה' ידבר פיו בכל עת ובכל זמן, כגון כשהל שינוי מפתיע במזג האוויר, היה אומר: **ברוך משנה עתו ורגעיו**. כשהרגיש משבר-רוח קר ונעים ביום חם, אמר: **הלואי שידצה ה' להמשיך רוח זו**. תשובה כללית שגורה בפיו להרבה שאלות הנוגעות ליסודות האמונה כך גזרה **חכמתו יתברך**.

מאד מאד היה מדקדק בהלכה, ומקפיד על עצמו גם בדברים שאחרים אינם מקפידים. פרט שעלול להיטבח ממנו, לא סמך על זכרונו הכביר, ופתח את השלחן ערוך. כשענה לשאלה בעניין חמץ בפסח, שאיסורו במשהו - הרגשו שמדובר בעניין מחריד ומבהיל.

אירע פעם אחת שחפצו בו לעשות איזה עניין, והוא השיב בלשון הפסוק: **לא יהיה הדבר ולא יבוא**. אחר זמן ביקש להתחרט, אך היה מכרסם הספק בליבו כמה חדשים שמא יש בזה משום שבועה (מפני שאמר תיבת "לא" פעמיים כידוע). הואיל וכן, שב ואל תעשה עדיף.

שליח נאמן היה לו, ר' יואב שלם נר"ו, שהיה גם מעביר חליפות שו"ת בינו לבין בנו שילח"א הרב יצחק שליט"א בבני-ברק. פעם אחת ביקש מרי נסים מיואב לקנות עבורו זעפראן. לשאלתו, מדוע הוא צריך זאת? השיב: בתימן היינו עושים בזה פעולה מסוימת והנה מתגלה בתוכו שם המפורש. עכשיו בארץ ישראל אנסה, מי יודע אם גם-כן אצלח.

פנינים מתורתו

כבר נתפרסמו דברים פנינים רבים מחידושי תורתו, כפי שהינם פזורים בספריו של בנו. וכאן נביא על קצה המזלג עניינים חדשים שעדיין לא נדפסו, דברים השווים לכל נפש: *** שאלוהו על מה שנוהגים דברים לומר בהרחמן שבסוף ברכת המזון אחרי הרוחמן יפרנסנו בכבוד, הרוחמן יסמיכנו על הכבוד, וכן נמצא בקצת תכאליל כתי"י - מה ביאורו? השיב: הכוונה להוסיף בזה כיצד יפרנסנו בכבוד, על ידי שישמיכנו על הכבוד דהיינו העושר, מלשון הפסוק האמור ביעקב, ומאשר לאבינו עשה את כל "הכבוד" הזה. * בין המאכלים של ליל ראש השנה, נמנה רביא דהיינו תלתן, כנזכר בשלחן ערוך. היה אומר: זהו התבלין הידוע אצלנו בשם חלבה (ועיין כף החיים). ומוסיף, למה נקרא שמה רביא? מפני שכל זמן שטורפים אותה היא מתרבה.**

*** היה מתנגד למה שהנהיגו בכמה מקומות מקורב להעמיד שני שלוחי ציבור בזמן אמירת הפיוטים עת שער רחמים, המלך ה', קודם תקיעת שופר. שאם באדם אחד מצינו שיש חשש שיתערב בכוונתו להשמיע קולו שלא לשם שמים, ועל כגון זה נאמר נתנה עלי בקולה על כן שונאתה כנזכר בפוסקים, קל וחומר שניים, שכל אחד עלול להתערב במחשבתו להראות נעימות קולו**

יותר מחבירו. וזה לא יתכן ביום הדין הנורא, ובפסח קודם תקיעת שופר אשר בא להגן בעדינו (כל מי ששמע מאתנו עניין זה, נענע ראשו כהסכמה).

*** גדול הפיאות בצדעיים, לא מספיק קטנות, לפי שהם "סימן" ליהדות, והרי קטן פסול לעדות.**

*** על הגיית הקמץ כמו פתח, כמבטא הספרדים, היה מפסיר ואומר: הם טועים בדבר שאפילו תשב"ד יודעים אותו. הרי קמץ - מלשון קמיצה, וקמץ הכהן. קמוץ פיך וקמץ. פתח - מלשון פתיחה, לפתוח את הפה.**

*** פעם אחת כשלמדנו עמו ברמב"ם, השגת הראב"ד ותשובת הכסף משנה, הגיב: ניכרת ענותנותו של מרן. הוא משיב אך ורק לגופו של עניין, בלא שום ביטוי חריף, בלשון רכה. * היה מחבב ומשבח מאד את ספרי מהרי"ץ. בראות זאת בנו הקטן, שאל אותו מדוע הינה נוחה כפי הכרעת מהרי"ץ דוקא? השיב: כי הוא משלנו. כלומר - הוא מאריה דאתרין בקהילותינו.**

הרבנ"ן זצ"ל כחודש וחצי לפני פטירתו

כתה יתנו לך

בכתביו של מרי נסים מצינו את הסיפור דלקמן, המעיד על מעלתם של רבותינו ואבותינו נע"א בתימן, תוקף אמונתם וגודל צדקתם, שקרעו רקיע בתפילותיהם, וביטלו גזירות אויביהם, והקב"ה היה שומע צעקתם מיד בקראם אליו. וכך הנה המעשה הרשום בכתב אמת. בתוספת מעט פרטים ששמענו מפיו בעל"פה, וקצת דברים שהוספנו עוד מעצמנו דרך ביאור:

בתקופת השלטון התורכי בתימן, נמצאו מספר גדודים של צבאם במשך שבועות שלמים בתוך עירנו רצאבה, וגם מחוצה לה, שוכנים תוך אהלי בד לבנים. והנה באחת השבתות גזר המושל (נקרא בפיהם אלצ'אבטה) לקרוא ולקחת אליו את ראשי הקהילה היהודית, ולהוליכם למקום מרכזי הנודע בשם מעבר.

שלוחיו הגיעו לרובע היהודי, הנמצא בפינת מערב דרום, ניגשו לחצר בית הכנסת הגדול שבעיר, שהוא של "בני יהודה" (בעת תפילת שחרית שבת, או קריאת התורה), ועמדו על מפתן השער כשההודעה הזאת בפיהם. הקהל עמדו נבוכים והפנו את מבטם לעבר הראב"ד ומאריה דאתרא הגאון מהריק"א זצ"ל. הרב קם ללא התמהמהות, ודיבר אל

השלוחים בהאיי לישנא: "נחן מסתטייען אמר אלדולה, בל נתתם צלאת אלצ'חיה" (דהיינו אנחנו נשמעים לפקודת השלטונות, רק נסיים תפילת הבוקר. פירוש "צ'חיה" בלשונם, שעות הבוקר המאוחרות).

תשובה זו לקחו עמם השלוחים, והלכו להם. חזר הרב והפנה תשומת-לב הקהל למאורע העצוב, והדגיש: **גזירה מרחפת עלינו לחלל שבת ח"ו** (יציאה מחוץ לתחום, וגם מי יודע מה ידרשו מהם כשיגיעו) וצריכים אתם ליתן דעתכם. על כן תבחרו את מי שמרוצה לכם לעבור לפני התיבה. ושלל לכך מה"ר משה יהודה זצ"ל, איש עניו ונבחר בדרך, יוצא מגדר הרגיל. הוא ירד לפני התיבה להתפלל מוסף, בלב נשבר ונפש מזועזעת עד היסוד בה. פתח ואמר כנהוג קדיש זאבות וגבורות, כשעל ידו עומד מימין אבי-אמי מהריק"א הנזכר לעיל, ומשמאל כה"ר שלמה סעדיה (אחיו של זקנינו) זצ"ל. בהגיעו לקדושה, באמירת **כתה יתנו לך ה' אלדינו** וכו', הבקיעו שלושת הגבורים שחקים. היא יצאה מתוך גרונם בקול-קולות, בשטף מלים יורדות ועולות. וכרעם ביום בהיר הרטיטה

הלבבות, כקול נבות (כידוע מחז"ל שנבות היזרעאלי היה בעל קול ערב, וזהו ישראל עולים לרגל כדי לשמעו). גם קהל השומעים הנדהם וההמום, שפכו ליבם כמים, לפני מושיעם שוכן שמים.

ואכן לא השיב ה' ריקם את תפילתם, ויקשב וישמע את זעקתם. ובעודם אומרים **פיטום הקטורת**, כבר נשמעו תכופות חליליהם של התורפים המורים על נסיגתם. והרב מהריק"א עצמו הספיק עוד ללוות את אחרוני הצועדים על חומת העיר, הצופים בפינוי צבא התורכים מן המקום. וברוך שומע תפילת עמו ישראל.

לעת חלי בקרבות

כשהיו באים לבקר את מרי נסים, ושואלים על מצב בריאותו, לא היה מספר מה כואב לו, אלא כמה שעות לא יכול היה ללמוד. זה ורק זה היה ה"מודד" למחלה. כי מלבד אהבת התורה, לא היה לו שום טעם בחיים.

ועל מה היה מצטער אז במיוחד? על שאינו יכול כעת ללמוד גמרא בעיין והבנה, רק "בחעברה". כי אם היה מתאמץ היה ראשו מכביד עליו ביותר. בין כך ובין כך היה לומד פרקים ומסכתות שלימות.

גם לעת זקנותו לא נחלש זכרונו, לא כהתה עינו ולא נס ליחו. לאברכים ובני ישיבות שבאו אצלו, היה שואל במאי קא עסקיתו? - ומדבר עמם במסכת שהם עוסקים בה, כמו תמיד. והנה אירע שנכדו הרב משה יצ"ו שאל אותו עניין בפרק חזקת הבתים, והוא התחיל להסדיר לפניו לשון המשנה והגמרא שם כצביונם על-פה כמנהגו, ופתאום כשהגיע לאיוו פיסקא וראה שאינו זוכר את ההמשך, נצטער ואמר: אוי, אני כבר שוכח! ומיד הוציא את הגמרא, ולמד את המשך אותו עניין. זאת היתה הפעם היחידה.

שכתב בשינוי מדברי חז"ל, הטעם הוא
כמו שכתב בספר אור זרוע לצדיק,
והבאתיו במבוא למאי חנוכה, ובמילי דאבות
פרק ב' משנה י' פיסקת "ורבי יוסי הכהן",
שהוא היה רק סופר ולא בעל רוח הקודש
יעו"ש. ועוד שאין זה אלא גילוי מילתא
בעלמא... שהיה בסוף ימי בית שני, ולא
עוד אלא שהוא מעיד שחוק הוא לישראל
מימי קדם, וז"ל, כאשר שלמו (שבעת)
ימי האבל, עשה (כמדומה אני שהמדובר
שם באחד ממלכי בית חשמונאי, אלא
שכעת אין הספר לפני. יב"ן) משתה גדול
לכל העם. המשתה ההוא נקרא בשם
לחם אונים (מלשון (דברים כ"ו, י"ד) לא
אכלתי באוני, פי' באבלי. יב"ן).

וחוק לישראל הוא מימי קדם.
ובימים האחרונים רשו (פי' נהיו עניים.
כמו (תהילים ל"ד, י"א) כפירים רשו ורעבו.
יב"ן) רבים בגלל הדבר הזה, כי לפעמים
הוציאו כל כספם וכל אשר להם לעשות
לחם רב לכל המון המנחמים, לבל ייחשב
כמחללי שם כבוד אבותיהם וזכר אהבתם
ע"כ. והוב"ד בספר כל בו על אבילות דף
פ"ט.

אפסולוג צדיק

קליטות

בימים אלו ראו אור שלוש קלטות חדשות בנושאים: ברכות, ימי בין

המצרים, ותשעה באב שנתרמו בכנס הילולת מהרי"ק בקרית אתא. ונביא דוגמא לקלטת ברכות שהיא מלפני כ-18 שנה שהיה ממנה הקלטה יחידה בידי משפחת ריעאני יצ"ו ונמסרה לידינו. ועל כך ישר כוחם. וידוע לנו שישנן קלטות רבות שנמצאות בידי יחידים אשר אם ימציאום לנו, זכות הרבים תלויה בידם ושכרם כפול מאת השמים.

אפסולוג

לפניך 7 הגדרות. אפשר ללכת בכל הכיוונים. בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה נושאת פרסים!

1. ירושלם
2. מקדש
3. תשעה באב
4. ציון
5. ירמיהו
6. קינות
7. תענית

נ	ש	י	ר	ו	ש	ל	ו	נ
ת	מ	ל	ע	נ	י	ת	מ	ד
ב	ו	ל	ת	מ	י	ק	ק	ו
א	ס	ה	ש	ה	נ	ו	ת	ל
ב	א	ב	י	ו	נ	ו	י	צ
ה	ש	א	ל	מ	ר	י	ר	ו
ע	ש	ד	ק	מ	ר	י	ל	ש
ש	מ	ד	ו	ע	ת	י	כ	ל
ת	ל	ה	א	ב	ה	ע	ש	ת

תשובות יש לשלוח לתד. 1719 בני ברק

רשימת הזוכים לגליון מס' 22:
מדד טוביה, פתח תקוה. דקל חדר, אשתאול
דוד חידר, רכסים. אבהר נתנאל, בני ברק
דינה שרעבי, רכסים. משה עמיר, הרצליה
הודעה נשלחה לזוכים.

אפרי קוראים כותבים... אטכס

אכסא מלון יפסולוג צדיק פליי אשר מחזירים לנו אטכס אולסנה.

בזאת באתי אני אישית להודות לכם ולברככם על כל פעולתכם הענפה לצורך עדת קודש תימן. ויה"ר שלא תצא שום מכשלה תחת מעשה ידיכם. ושהקב"ה ירחיב גבולכם, ויתן לכם כח להמשיך להחיות את רוח העדה כבעבר, ולהרוות צמאונה למסורת אבותנו.

כמו שחשתי אני והתפעלתי במעמד הכנס החשוב בחוה"מ פסח "הקבלת פני רבו" באולמי "גרנד-הול", שהזדמן לי הפעם להשתתף בו שהיה ממש באווירה מרוממת. ובטוח אני שהקהל אשר היה נוכח במעמד נהנה מאוד מהשירה בצוותא. ובעיקר, לראות את בני עדתינו עם הרבנים החשובים שליט"א. ובאחדות כזו שלא בכל פעם מזדמנת, בגדר "כולם נקבצו באו לך". וכבדרך אגב, זה מאוד דירבן, ואני מאמין שלא רק אותי, להשתתף במבחן זה. ועל זאת "חזקו ואימצו!"

"ביקרא דאורייתא"

פב' שלום י. דאב

אכסא צדיק פליי אפרייט צאק'י לאן רבני גימן אפסולוג. אכסא פרה יצחק רצאבי שליט"א.

הנדון: שיעורי מארי למבוגרים

בשם כשלושים משתתפים בשיעורי מארי למבוגרים שהתקיימו באשקלון במהלך חודשי אייר-סיון תשס"ב, הרינו להביע את הערכתנו לארגון "פעולת צדיק" ובמיוחד למארי שלמה צדוק, אשר העביר את השיעורים בנועם, בביטחון ובבקיאות רבה.

בשיעורים השתתפו חזני בית כנסת מבוגרים ומנוסים אשר לפני כן שאלו "מה הוא יוסיף לנו?!", אך לבסוף יצאו נשכרים והוסיפו דעת במיוחד בטעמי אמ"ת. מארי שלמה צדוק תיבל את שיעוריו בסיפורים ובדוגמאות ועם המון רצון לשכנע את הנוכחים "להחזיר עטרה ליושנה".

אין לנו ספק שמארי שלמה שגריר מיוחד במינו של "פעולת צדיק" ומי יתן וירבו כמותו בקרב יוצאי העדה.

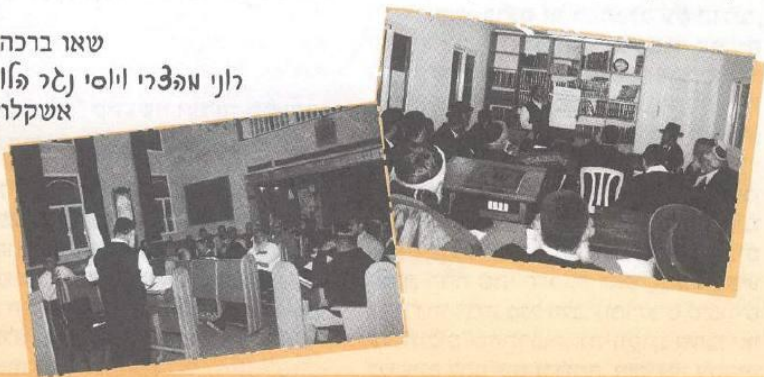
כאן המקום להוסיף שמכון "פעולת צדיק" חייב להכשיר עוד אנשים כדוגמתו אשר יכתתו רגליהם בכל מקום אשר יש בו ריכוז של בני עדתנו. יישר כח ותמשיכו בעשייה זו.

ולמארי שלמה, קולך הנעים והמלבב בקריאת התהילים נתן לנו טעם של עוד. לך בכוהן זה, ויהי רצון שה' יתברך יוסיף לך כח ובריאות. אמן.

שאו ברכה,

אנני אפרייט אולס' נלר פאלי

אשקלון

פעולת צדיק על שם מהרי"ץ זצוק"ל גאון רבני תימן ותפארתם

- עמותה ארצית להפצת תורה ומורשת אבותינו ק"ק תימן יע"א, בראשות הרה"ג יצחק רצאבי שליט"א, בני ברק
- מכון להוצאת ספרים וכת"ב
- בית מדרש וכולל אברכים
- שיעורי תורה למבוגרים, ילדים ונשים
- כנסים ועצרות
- קרן "מעשה ניסים"
- ארגון בני הישיבות
- עלוניים תורניים
- יומא דהילולא כ"ח ניסן
- פסקי דינים הלכה למעשה
- מפעל הקלטות "ויאמר יצחק"

קבלת קהל ע"י הרב או שאלות בטלפון: 03-6741445 אך ורק בין השעות 2:30-2:00 בצהריים, 9:30-10:00 בערב - בל"ג

המשרד הראשי - רח' קושניר 5, בני ברק טל. 03-6780070 פקס. 03-6780090

המעוניין לתרום להוצאת העלון לע"נ או להצלחה וכו', יפנה לטל. 051-878101